

H O T Ă R Ă R E A nr.1-251/2022
cu privire la examinarea adresării domnului Xxxxx Xxxxxxx

17 noiembrie 2022

municipiul Chișinău

Examinând adresarea domnului Xxxxx Xxxxxxx, audiind informația prezentată de către domnul Eduard Varzar, Consiliul Superior al Procurorilor –

C O N S T A T Ă :

În data de xx.xx.2022 în Consiliul Superior al Procurorilor a fost înregistrată adresarea cet. Xxxxx Xxxxxxx, care a solicitat Consiliului *„să verifice acțiunile procurorului Ion Munteanu, din toate aspectele legale, să expună și să evalueze competența și profesionalismul acestuia”*, în coraport cu circumstanțele examinării de către ultimul a plângerii sale, prin care a denunțat acțiuni infracționale ale inspectorului de integritate din cadrul Autorității Naționale de Integritate, precum și ale procurorului Xxxxxx Xxxxxxx.

În data de xx.xx.2022 în adresa Consiliului a parvenit de la Aparatul Președintelui Republicii Moldova o adresare a cet. Xxxxx Xxxxxxx, care a solicitat instituției prezidențiale *„să ia la control acest caz, cu examinarea urgentă a posibilității de modificare a legislației în vigoare în vederea constituirii completelor de integritate (din mai mulți inspectori), în procesul verificării declarațiilor demnitarilor și funcționarilor publici, pentru a nu admite înțelegeri criminale și corupția în rîndul inspectorilor ANI”*.

În data de xx.xx.2022 în adresa Consiliului a parvenit de la procurorul-șef al Procuraturii Anticorupție copia plângerii cet. Xxxxx Xxxxxxx din xx.xx.2022, cu solicitarea de a examina potrivit competenței, sub aspect disciplinar și penal, acțiunile Procurorului General interimar, Ion Munteanu.

Examinând conținutul celor trei adresări, Consiliul reține că, referitor la circumstanțele și motivarea expuse de petiționar, în toate cazurile acestea au textul identic, diferă doar solicitările petiționarului față de fiecare instituție sesizată, motiv din care examinarea acestora are loc într-o procedură comună.

Potrivit circumstanțelor invocate de cet. Xxxxx Xxxxxxx, la xx.xx.2022 el a primit de la Procuratura Anticorupție răspunsul cu nr. xxxxx, semnat de adjunctul interimar al procurorului-șef Ion Munteanu, la plângerea sa privind examinarea pretinselor acțiuni ilegale admise atât de către inspectorul Autorității Naționale de Integritate, Xxxx Xxxxx, în cadrul controlului efectuat aferent respectării regimului juridic al declarării averilor și intereselor personale de către procurorul în Procuratura Anticorupție, Xxxxxx Xxxxxxx, cât și a acțiunilor admise de ultimul, exprimate prin depunerea declarației de avere false.

În opinia petiționarului, *„răspunsul primit, dă dovadă de examinare formală și*

este evidentă intenția de a ignora informația: faptele și semnele care evident arată că au fost comise cel puțin 2 infracțiuni. Prin acest răspuns al procurorului s-a încercat de a devia de la subiectul plângerii, în pofida faptului că m-am bazat pe prevederile legale ale Codului Penal și Codului de procedură penală a RM.

Prin astfel de reacții din partea procurorului se demonstrează nu doar incompetență dar și complicitatea la ascunderea urmelor infracțiunilor comise de subalterni. În loc să se autosesizeze conform procedurii și să examineze plângerea în fond, autorul răspunsului se limitează la un licbez inutil și irelevant cu privire la subiecții care au drept de a contesta un act administrativ”.

Prin același răspuns, petiționarul ar fi fost informat că „... actele de constatare, menționate la art.34 alin.(1) și (2) /din Legea nr.132 din 16.06.2016/, pot fi contestate la Curtea de Apel Chișinău, în termen de 30 de zile de la emitere, de către persoana supusă controlului, de către autorul sesizării sau de către persoanele menționate la art.33 alin.(4) și (5), afectate nemijlocit de acesta.

Ținând cont că Dvs. nu intrați în categoria persoanelor respective, nu dispuneți de dreptul de a contesta actul inspectorului privind lipsa încălcării regimului juridic al declarării averii și intereselor personale. /.../

În context, independența inspectorului de integritate este o premisă a statului de drept și o garanție fundamentală a unei examinări corecte, ceea ce presupune că nimeni nu poate interveni în deciziile și modul de gândire al acestuia, decât prin procedurile judiciare stabilite.

Astfel, dat fiind faptul, că actul de constatare al inspectorului de integritate se considera legal atâta timp, cât nu este anulat, temei de a interveni din partea Procuraturii Anticorupție nu sunt.”.

Fiind prezent în ședința Consiliului Superior al Procurorilor, cet. Xxxxxx Xxxxxxxx a susținut adresarea sa și a solicitat admiterea acesteia, precizând că procurorul Ion Munteanu a procedat incorect în raport cu adresarea sa și nu a luat măsurile corespunzătoare, prevăzute de lege, pentru ca circumstanțele pe care le-a invocat să fie verificate în ordine procesual-penală.

*Analizând adresările cet. Xxxxxx Xxxxxxxx înregistrate la Consiliul Superior al Procurorilor, materialele anexate prin prisma criticilor formulate, Consiliul Superior al Procurorilor concluzionează asupra necesității respingerii acestora ca neîntemeiate, consemnând *infra* raționamentele ce susțin această constatare.*

Potrivit art. 70 alin. (1) lit. n) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, Consiliul Superior al Procurorilor examinează adresările cetățenilor și ale procurorilor privind chestiunile date în competența sa. Astfel, se constată că temeiurile prezentate, argumentele invocate și solicitările formulate de către petiționarul Xxxxxx Xxxxxxxx excedează competențele Consiliului Superior al Procurorilor, stabilite prin lege.

Consiliul Superior al Procurorilor apreciază că prin răspunsul semnat de către procurorul Ion Munteanu au fost respectate condițiile testului de legalitate și motivare,

fiind explicat petiționarului în mod corespunzător care este ordinea juridică de efectuare a cercetărilor privind aspectele invocate.

Astfel, conținutul răspunsului corespunde speței și se raportează la circumstanțele de fapt, aferente esenței solicitărilor adresate, motiv din care este eronată aprecierea cet. Xxxxx Xxxxxxx despre ilegalitatea și netemeinicia răspunsului dat de procurorul Ion Munteanu.

Consiliul notează că formularea unui răspuns explicativ reprezintă, fără îndoială, parte a atribuțiilor procurorului și este element al exercitării mandatului său.

Consiliul Superior al Procurorilor reține că doar dezacordul unei părți cu soluția emisă de procuror și anexarea acesteia la materialele adresării, nu pot constitui temei de examinare a acțiunilor procurorului sub aspect disciplinar sau penal.

Examinarea plângerilor de către procuror, depuse de părțile în proces și alte persoane, care reclamă încălcarea drepturilor în cadrul urmăririi penale, constituie o formă importantă de control pentru depistarea și prevenirea încălcărilor de legislație și a erorilor comise de organele de urmărire penală.

Sub aspectul aprecierilor de drept notăm că acțiunile, inacțiunile și actele efectuate sau dispuse în cadrul urmăririi penale pot fi contestate, mai întâi în fața procurorului sau, după caz, în fața procurorului ierarhic superior în termen de 15 zile din momentul efectuării acțiunii, inacțiunii sau de când s-a luat cunoștință de act. În ipoteza în care persoana nu va fi de acord cu răspunsul oferit de procuror, aceasta îl va putea contesta în fața judecătorului de instrucție, în termen de 10 zile de la data la care a luat cunoștință de rezultatul examinării plângerii sau de la data expirării termenului prevăzut de lege la care urma să primească răspuns la plângere. Raționamentele respective sunt statuate, corespunzător, în art.299¹ din Codul de procedură penală și respectiv în art.313 din același cod.

Mai mult, prevederi similare se conțin și în art.33 alin.(4) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, potrivit căreia persoana ale cărei drepturi și interese legitime au fost afectate prin acțiunile, inacțiunile sau actele procurorului, le poate contesta la procurorul ierarhic superior. Hotărârea procurorului ierarhic superior, prin care a fost soluționată contestația, poate fi atacată în instanța de judecată.

Normele legislative privitoare la aceste aspecte conțin suficientă previzibilitate, încât comportamentul persoanelor vizate să poată fi adaptat regulilor stabilite și să fie posibilă prevederea în viitor a consecințelor juridice ce derivă din deciziile privind controlul procurorului și judiciar al acțiunilor, inacțiunilor și actelor în cadrul urmăririi penale și judecării cauzei penale.

Este important să accentuăm că, potrivit prevederilor art.68 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, Consiliul Superior al Procurorilor este un organ de autoadministrare a procurorilor, nefiind investit cu atribuții de efectuare a investigațiilor procesual-penale, de examinare în fond a cauzei sau de verificare a soluțiilor adoptate de către procurori și, astfel, nu deține competență de a se pronunța în ordine ierarhică asupra argumentelor din prezenta adresare.

Respectiv, având în vedere prescripțiile normative indicate *supra*, orice soluție emisă de procuror se contestă în ordinea și condițiile legale, iar persoanele ale căror drepturi sunt vizate în procedurile de referință, sunt în drept să urmeze conduita prescrisă de lege.

Mai mult ca atât, prin adresarea din xx.xx.2022, înaintată Procuraturii Anticorupție, petiționarul și-a exercitat dreptul de a solicita un control ierarhic a acțiunilor procurorului Ion Munteanu din partea procurorului-șef al Procuraturii Anticorupție.

Totodată, cu referire la solicitarea petiționarului de inițiere a modificărilor legislative în vederea constituirii completelor de integritate în procesul verificării de către ANI a declarațiilor de avere și interese personale, această atribuție excedă competențelor Consiliului Superior al Procurorilor și revine subiecților cu drept de inițiativă legislativă conform art. 73 din Constituția Republicii Moldova.

Pe cale de consecință, având în vedere adresarea înaintată și ținând cont de prevederile cadrului normativ, în rezultatul deliberării și exprimării votului de către membrii prezenți în ședință, Consiliul Superior al Procurorilor declară inadmisibilă adresarea cet. Xxxxx Xxxxxxx.

Pornind de la raționamentele expuse *supra*, în temeiul art. 70 alin. (1) lit. n), art. 77 din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, pct. 4.1 compartimentul VI lit. e), pct. 5.12 din Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor, Consiliul Superior al Procurorilor -

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. A respinge ca neîntemeiată adresarea cet. Xxxxx Xxxxxxx.
2. Hotărârea se publică pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Procurorilor, *www.csp.md*, directoriul *Hotărâri*.
3. Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor poate fi contestată în temeiul art.191 din Codul administrativ, la Curtea de Apel Chișinău, în termen de 30 de zile de la comunicarea sau notificarea acesteia.

Membrii Consiliului Superior al Procurorilor:

№	<i>Prenume și Nume</i>	<i>Semnătura</i>
1.	Dorel MUSTEAȚĂ	<i>semnat</i>
2.	Sergiu LITVINENCO	<i>semnat</i>
3.	Ceslav PANICO	<i>semnat</i>

4.	Inga FURTUNĂ	<i>semnat</i>
5.	Andrei ROȘCA	<i>semnat</i>
6.	Constantin ȘUȘU	<i>semnat</i>
7.	Eduard VARZAR	<i>semnat</i>
8.	Lilia POTÎNG	<i>semnat</i>
9.	Svetlana BALMUȘ	<i>semnat</i>
10.	Andrei CEBOTARI	<i>semnat</i>

**Președinte al Consiliului
Superior al Procurorilor**

semnat

Angela MOTUZOC